

LAGUTSKOTTETS BETÄNKANDE

Gemensamma EES-kommitténs beslut nr 7/1994

1993-94

nr 16

RP nr 8

SAMMANFATTNING

Republikens presidents förslag

Republikens president föreslår att lagtinget ger sitt bifall till den lag varigenom gemensamma EES-kommitténs beslut nr 7/1994 som gäller ändring av protokoll 47 och vissa bilagor till EES-avtalet bringas i kraft. Beslutet gäller de EG-rättsakter som antagits under tiden 1.8.1991-31.12.1993.

Utskottets förslag

Utskottet föreslår att lagtinget ger det begärda bifallet.

UTSKOTTETS SYNPUNKTER

Avtalet om upprättande av det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet) trädde i kraft den 1 januari 1994. Lagtinget lämnade den 4 december 1992 sitt bifall till godkännande av vissa bestämmelser i detta avtal och i bilaga I till avtalet i enlighet med Republikens Presidents framställningar nr 14 och 16/1991-92. Framställningarna behandlas i lagutskottets betänkande nr 1/1992-93 till vilket fogades samtliga övriga specialutskotts utlåtanden.

Det ursprungliga EES-avtalet omfattade de EG-rättsakter som hade antagits och publicerats före utgången av juli 1991. I det nu föreliggande s.k. tilläggs paketet kompletteras EES-avtalet med de rättsakter som Europeiska gemenskapen har antagit mellan den 1 augusti 1991 och den 31 december 1993.

Som framgår av den till republikens presidents framställning bifogade regeringspropositionen innehåller bilagorna till gemensamma EES-kommissionens beslut nr 7/1994 EG-rättsakter inom en mängd olika rättsområden vilka med avseende på självstyrelselagens behörighetsuppdelning omfattar både landskapets och rikets lagstiftningsbehörighet. Till den del landskapet har lagstiftningsbehörighet erfordras därför enligt 59 § 2 mom. självstyrelselagen lagtingets bifall. Inom landskapets behörighetsområde ingår bland de föreliggande rättsakterna bl.a. sådana som gäller veterinärväsendet, växtskydd, socialvård, trafik och transport samt miljö och statistik.

Utskottet konstaterar att lagtinget med sitt bifall den 4 december 1992 till det ursprungliga EES-avtalet godkände principen om att EES-rättsakterna i enlighet med EES-avtalets artikel 7 skall vara bindande för de avtalsslutande parterna och antingen

utgöra en del av eller införlivas med deras interna rättsordning. Ur principiell synvinkel innebär därför behandlingen av det föreliggande tilläggspaketet endast en uppföljning av lagtingets tidigare beslut.

Utskottet har inhämtat att landskapsstyrelsen endast en kort tid haft tillgång till alla de rättsakter som nu avses bringas i kraft. Det har därför varit omöjligt för landskapsstyrelsen att under den tiden få en fullständig överblick av innehållet i alla rättsakterna och konsekvenserna av dem. Arbetet med detta pågår dock inom landskapsförvaltningens olika enheter. I den mån ändringar i landskapslagstiftningen blir nödvändiga, avser landskapsstyrelsen enligt vad utskottet inhämtat att vidta nödvändiga uppföljande åtgärder. Utskottet konstaterar samtidigt att flera av de rättsområden inom landskapets behörighet som berörs av den föreliggande framställningen är sådana där landskapslagstiftningen har formen av blankettlagar. Detta innebär i de flesta fall att ändringar av landskapslagstiftningen inte blir nödvändiga utan motsvarande ändringar i rikslagstiftningen blir automatiskt tillämpliga även på Åland.

Nya EES-rättsakter kommer i fortsättningen att beredas och behandlas som separata ärenden och inte föreläggas de beslutande organen i omfattande paket. Detta förfarande bör i allmänhet ge bättre tid dels för behandlingen, dels för beredningen av olika uppföljande åtgärder. I landskapsstyrelsens framställning nr 31/1993-94 ingår en redogörelse för beslutsprocessen vid ny EES-lagstiftning. Av redogörelsen framgår på vilket sätt landskapsstyrelsen och lagtinget skall kunna medverka vid beredningen av sådan ny EES-lagstiftning. Utskottet kommer senare i ett annat betänkande att återkomma till denna fråga som också i annat sammanhang behandlats i lagtinget. Utskottet vill ändå erinra om den i 58 § 2 mom. självstyrelselagen ingående förpliktelsen för riksmyndigheterna att underrätta landskapsstyrelsen om förhandlingar rörande fördrag som gäller angelägenheter inom landskapets behörighet. Eftersom nya EES-akter framdeles kontinuerligt kommer att utarbetas och antas inom en mängd olika rättsområden inom landskapets behörighet vill utskottet understryka betydelsen av att det i 58 § 2 mom. angivna förfarandet iakttas och att man från åländsk sida sålunda i ett tillräckligt tidigt skede bereds möjlighet att påverka de aktuella ärendena. Härigenom förbättras också samtidigt landskapsstyrelsens möjligheter att bedöma behovet av ändringar och kompletteringar i landskapslagstiftningen och att framlägga sådana i anslutning till den slutliga behandlingen av de ifrågavarande EES-rättsakterna. Utskottet har fogat en hemställningskläm till betänkandet i avsikt att understryka betydelsen av nämnda förfarande.

Utskottet tillstyrker på ovan anförda grunder att lagtinget ger det begärda bifallet. Utskottet föreslår likväl en förtydligande ändring av det i presidentens framställning ingående klämförslaget för att betona att bifallet ges till den del beslutet av gemensamma EES-kommittén rör angelägenheter inom landskapets behörighet på det sätt 59 § 2 mom. självstyrelselagen anger.

ÄRENDETS BEHANDLING

Lagtinget inbegärde den 18 maj 1994 lagutskottets yttrande över framställningen.

Utskottet har i ärendet hört lantrådet Ragnar Erlandsson och t.f. lagberedningschefen Lars Karlsson.

I ärendets avgörande behandling har deltagit ordföranden Sune Eriksson, vice ordföranden Sundback samt ledamöterna Christer Jansson och Sirén.

Ledamoten Sirén har fogat en avvikande åsikt till betänkandet.

UTSKOTTETS FÖRSLAG

På grund av det anförda föreslår utskottet

att Lagtinget ger sitt bifall till att lagen träder i kraft i landskapet Åland till de delar det ovan nämnda beslutet av Gemensamma EES-kommittén innehåller bestämmelser i frågor som faller inom landskapets behörighet.

Utskottet föreslår vidare

att Lagtinget hemställer om att landskapsstyrelsen tillsammans med riksmyndigheterna vidtar sådana åtgärder att det i 58 § 2 mom. självstyrelselagen avsedda informations- och förhandlingsförfarandet i frågor rörande internationella fördrag genomförs på ett sätt som tryggar landskapets rätt att påverka fördragens innehåll och underlättar beredningen av eventuell kompletterande landskapslagstiftning.

Mariehamn den 19 maj 1994

Ordförande

Sune Eriksson

Sekreterare

Lars Ingmar Johansson

A v v i k a n d e å s i k t

Härmed anmäler jag avvikande åsikt till lagutskottets behandling såtillvida att jag anser att utskottet borde ha begärt landskapsstyrelsens skriftliga redogörelse för vilka konsekvenser Republikens Presidents framställning nr 8 får i landskapet Åland samt vilka åtgärder som måste vidtas för uppföljningen för det internationella fördrag som genom framställningen sätts i kraft.

Särskilt viktigt hade det varit att få kännedom om konsekvenserna av Rådets förordning (EEG) nr 881/92 av den 26 mars 1992 om tillträde till marknaden för godstransporter på väg inom gemenskapen till eller från en medlemsstats territorium eller genom en eller flera medlemsstaters territorier.

Mariehamn den 19 maj 1994

Max Sirén